

מאורות אל העבר

ה שבט תקמו | 04/01/1768

אבי תנועת ההשכלה (משה מנדלסון)

תלמיד חכם ופילוסוף דגול, מי שתנועות יהודיות רבות ראו בו את מורם הרוחני, ואחרים ראו בו את מבשר הכפירה והחילון. משה מנדלסון (שנודע גם כרמ"ד - רבי משה מדסוי) בשנת 1729 ונודע כעילוי וכתלמיד חכם מגיל צעיר. עם מעברו לברלין החל לעסוק גם בפילוסופיה ובמדע, ובהדרגה הפך לאחד מאנשי הרוח הידועים באירופה, וליהודי הראשון שהצליח להיכנס לחוג הפילוסופים של ימי הנאורות וההשכלה. מנדלסון פיתח תפיסה המדגישה את הרציונליות שבדת, קוראת לשילוב בין תורה וחכמה ודוגלת בסובלנות דתית. בכתביו, פנה לנוצרים והציג את הנימוקים לביטול האפליה נגד היהודים, ואילו מהיהודים דרש באמצעות הביאור שכתב לתורה בגרמנית ובכתבים נוספים, לעסוק במדע ובחכמה. מנדלסון ניסח את השקפת עולמו בספרים רבים, ובראשם "ירושלים". הוא זכה לכבוד ולתהילה עוד בחייו, ואנשי האורתודוקסיה המודרנית, כמו גם פילוסופים נוצריים בעלי השקפת עולם ליברלית, ראו בו לימים את מורם הרוחני. מנגד, רבים טענו נגדו שדעותיו הביאו להתרחקותו המהירה של הדור הצעיר ממסורת ישראל, ומבין תשעת נכדיו שהשתלבו בתרבות הגרמנית, רק אחד נותר יהודי. נפטר בה' בשבט תקמ"ו (4.1.1786)

מאת אנטון גרף - Upload by James - Steakley, ויקפדיהנחלת הכלל,

מפת עולם

